

Міністерство освіти і науки України
ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія товарознавчо-комерційних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою

(протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.)

Директор Сергій ВОЛОЩУК

ЛОГІСТИКА

ПРОГРАМА

Ужгород 2023

Автори: Тамара ПАРТИКА – викладач, спеціаліст вищої категорії,
Марина ШТЕФАНЯК – викладач, спеціаліст другої категорії.

Рецензент: Намалія Васильвна, кандидат економічних наук, доцент
кафедри менеджменту підприємств та торгівлі УПСУ ДТЕУ

Програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії товарознавчо-комерційних дисциплін

Протокол № 1 від 29.08.23

Голова циклової комісії Ку Катерина КУЗЬМА

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої групи з розробки, розвитку ОПП та випуску фахівців за нею

Протокол № 1 від 30.08.2023р.

Керівник групи: Ганна ДАНКО

ЛОГІСТИКА

ПРОГРАМА

Пояснювальна записка

Навчальна програма дисципліни «Логістика» призначена для здобувачів фахової передвищої освіти, освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» денної форми навчання, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-професійна програма «Товарознавство і логістична діяльність».

Програму розроблено відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та освітньо-професійною програмою «Товарознавство і логістична діяльність» підготовки фахових молодших бакалаврів у ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Результати вивчення дисципліни.
3. Зміст дисципліни.
4. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Логістика» є формування у майбутніх фахівців системних знань і розуміння концептуальних основ логістики, вмінь та навичок щодо механізму логістичних відтворень логістичних систем і ефективного управління матеріальними потоками.

Завданням вивчення дисципліни «Логістика» є набуття здобувачами освіти глибоких теоретичних знань з питань концепції, стратегії та тактики логістики; опанування здобувачами освіти методичним інструментарієм розроблення та реалізації завдань логістики; оволодіння навичками логістичного мислення та розроблення пропозицій щодо удосконалення логістичних систем і механізмів їх функціонування; набуття навичок оцінки економічної ефективності та наслідків здійснення логістичних рішень при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Предметом вивчення дисципліни є загальні закономірності розвитку логістичних систем, особливості і тенденції управління і оптимізації матеріальних потоків.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Логістика», як обов'язкова компонента освітньо-професійної програми, забезпечує оволодіння здобувачами освіти загальними та спеціальними компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньо-професійною програмою</i>		
ЗК3.	Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.	3-12
ЗК7.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	2-10
ЗК8.	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	6-12
<i>Спеціальні компетентності за освітньо-професійною програмою</i>		
СК1.	Здатність враховувати основні закономірності та сучасні досягнення у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	3-12
СК2.	Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо діяльності підприємства.	2-13
СК3.	Здатність застосовувати інноваційні підходи у діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур, зокрема логістичній діяльності.	2-13
СК5.	Здатність здійснювати діяльність із дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	2-13
СК6.	Здатність виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур, зокрема логістичної структури.	2-13
СК10.	Здатність використовувати логістичні системи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	3-12
<i>Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою</i>		
РН2.	Застосовувати знання, розуміння закономірностей та сучасних досягнень у підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності із професійною метою.	3-12
РН5.	Здійснювати пошук, самостійний відбір інформації з різних джерел у сфері	1-10

	підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	
PH6.	Проявляти ініціативу та підприємливість, володіти навичками міжособистісної взаємодії для досягнення професійної мети.	2-12
PH7	Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні і теоретичні знання у сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності для подальшого використання в практичній діяльності.	2-12
PH9.	Застосовувати інноваційні підходи у підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.	2-12
PH12.	Виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	2-12
PH16.	Використовувати логістичні системи у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	3-12
PH17.	Визначати основні показники діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур для забезпечення їх ефективності.	6-12

3.ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ до логістики.

Сутність, функції та завдання логістики. Правило “7 R” або логістичний мікс. Концепції логістики. Визначення поняття "логістика". Генезис розвитку логістики. Системний підхід як методологічна база логістики.

Логістика як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства. Ланцюг М.Портера. Вимоги, які сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємств. Логістика-інструмент розвитку ринкової економіки.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2,3

Додатковий:6,7

Інтернет- джерела: 9

Тема 2. Технологічні процеси й управління матеріальними потоками в логістиці

Економічна сутність та види логістичних потоків. Показники матеріального потоку. Інформаційні, фінансові, сервісні потоки. Товарорух: сутність, елементи та основні форми. Загальна характеристика технологічних процесів у логістиці. Організація управління матеріальними потоками на рівні підприємства. Об'єкти логістичного управління та логістичні операції.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2

Додатковий:4,5

Інтернет- джерела: 9

Тема 3. Логістичні системи.

Поняття логістичної системи. Мета логістичної системи. Функції логістичної системи у сукупності завдань підприємства. Класифікація логістичних систем та тенденції їх розвитку. Макрологістична система. Мікрологістична система. Тенденції розвитку логістичних систем. Логістичні ланцюги. Побудова логістичних ланцюгів. Логістичний канал. Сутність та класифікація каналів товароруху. Види конфліктів у каналі. Форми взаємовідносин у каналах товароруху.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3

Додатковий:5,7,8

Інтернет- джерела: 9

Тема 4. Логістичний підхід до обслуговування споживачів

Сутність та основні компоненти логістичного обслуговування. Види логістичного обслуговування. Ресурсне забезпечення логістичного обслуговування. Система логістичного обслуговування. Процес логістичного обслуговування. Методи оцінки рівня логістичного обслуговування. Визначення оптимального рівня сервісу. Критерії якості логістичного обслуговування. Логістика сервісного відгуку - SRL.

Аутсорсинг, як чинник розвитку комплексного логістичного обслуговування споживачів. Види аутсорсингу. Оцінка якості обслуговування. Логістичні оператори в системі обслуговування. Критерії вибору логістичного оператора. Порівняльна характеристика логістичних операторів.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2,3

Додатковий: 4,5,6

Інтернет- джерела: 9,12

Тема. 5. Інформаційна логістика

Логістичні інформаційні системи управління в логістиці. Чинники, які сприяли впровадженню сучасних інформаційних технологій. Система прогнозування попиту та планування закупівель. Система управління транспортуванням.

Сучасні технології ідентифікації товарів та вантажів. Використання сканування штрихових кодів у логістиці. Інформаційно-комп'ютерні технології в логістиці. Система управління складом (WMS). Оцінка ступеня реалізації функціональних можливостей систем управління ресурсами.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3

Додатковий: 6,7

Інтернет- джерела: 9,13,14

Тема 6. Закупівельна логістика.

Сутність, цілі та завдання закупівельної логістики. Фактори, що впливають на ефективність комерційних зав'язків. Оцінка та моделювання економічної ефективності комерційних зав'язків в логістичній системі. Стратегія закупівельної логістики підприємств та методичні підходи до її розробки. Види комерційних зав'язків. Елементи, які аналізуються у процесі дослідження попиту на товари. Організація процесу закупівлі ресурсів. Основні підходи щодо вибору постачальника. Пошук потенційних

постачальників. Аналіз потенційних постачальників. Методи закупівель. Електронне постачання.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3

Додатковий: 4,5,6

Інтернет-джерела: 13

Тема 7. Виробнича логістика

Сутність і концепція виробничої логістики. Традиційна і логістична концепції виробництва. Шовтовхаюча та тягнуча системи управління матеріальними потоками у виробничій логістиці. Внутрішньовиробничі логістичні системи. Виробничий процес та його стадії. Види руху предметів праці у виробництві. Зворотна логістика. Принципи організації виробництва. Оптимізація використання технологічного часу. Розрахунок тривалості виробничого циклу. Ефективність застосування логістики при управлінні матеріальними потоками на виробництві.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3

Додатковий: 5,6,7

Інтернет-джерела: 9,14

Тема 8. Логістика складування

Види, функції та класифікація складів. Логістичний процес на складі. Вибір типу складу. Система складування та організація переробки вантажів. Тара та упаковка при зберіганні вантажів. Сучасні тенденції розвитку логістики складування вантажів. Технологія впровадження інформаційних систем управління складуванням. Проектування складської системи підприємства. Схема процесної організації складських операцій. Розрахунок загальної площі та площі технологічних зон складу.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3

Додатковий: 4,5,8

Інтернет-джерела: 10,11,12

Тема 9. Логістика запасів

Сутність, види та функції запасів. Місце та роль запасів у логістичній системі. Нормування запасів в логістиці. Оптимізація запасів. Логістичні системи управління запасами. Порівняльна характеристика систем управління запасами. Визначення оптимального розміру замовлення. Процедура розробки алгоритму управління запасами в логістичних системах підприємств. Основні показники стану запасів на підприємстві. Управління запасами «точно в строк» («just-in-time»).

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 2, 3

Додатковий: 6, 8

Інтернет- джерела 13

Тема 10. Транспортна логістика

Сутність і основні завдання транспортної логістики. Матеріально-технічна база різних видів транспорту. Транспортні характеристики вантажів та основні технології перевезення товарів. Міжнародні транспортні коридори. Базисні умови постачання товарів ІНКОТЕРМС. Документальне супроводження вантажоперевезень. Вибір оптимального способу транспортування. Вибір оптимального перевізника. Тарифи на перевезення. Планування маршрутів перевезення вантажів. Маршрутизація перевезень та розробка графіків доставки товарів.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 2, 3

Додатковий: 4, 5, 7

Інтернет- джерела: 11

Тема 11. Розподільча логістика

Розподільча логістика, сутність та її функції. Основні методи розподільчої логістики. Організація розподілу товарів. Логістичні системи розподільчої логістики. Розподільчі центри в дистрибуції. Концепція логістичного центру дистрибуції. Вибір місця розташування розподільчого складу. Особливості системи планування розподілу ресурсів – Distribution Resources Planning.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2,3,4

Додатковий: 5,6

Інтернет- джерела: 10,13

Тема 12. Управління комерційним ризиком в логістичній діяльності торговельних підприємств

Економічна сутність ризику в логістиці. Властивості і фактори комерційного ризику. Класифікація логістичних ризиків. Організація управління ризиками на підприємстві. Стратегія й тактика управління ризиками. Оцінювання комерційного ризику.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,3

Додатковий: 5,6

Інтернет- джерела: 12

Тема 13. Використання логістики в Україні та закордоном.

Форми логістичних інтеграцій за кордоном. Перспективи використання логістики в Україні . Основні причини розвитку логістики в Україні. Роль логістики в реформуванні економіки України. Досвід зарубіжних країн у застосуванні логістики. Становлення логістики на рівні міжнародних економічних відносин. ТОП-10 логістичних компаній світу.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 3

Додатковий: 5,8

Інтернет-джерела: 9,14

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Алькема, В. Г. Логістика. Теорія та практика: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів / В. Г. Алькема, О. М. Сумець. — Київ: Професіонал, 2008. — 272с. URL: https://www.logistics-gr.com/index.php?option=com_content&id=7099&c=72&Itemid=99
2. Кислий В.М., Біловодська О.А., Олефіренко О.М., Смоляник О.М.. Логістика: Теорія та практика: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.
3. Мазаракі А.А., Москвітїна Т.Д., Торопков В.М. та ін. Комерційна логістика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.; за ред. А.А. Мазаракі. – К. : К.: КНТЕУ, 2013. – 408 с.

Додатковий

4. Кальченко А.Г. Логістика: навч. посіб. / А.Г. Кальченко, В.В. Кривищенко. - Вид. 2-ге, без змін. - К.: КНЕУ, 2008. – 472 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kalchenko_AH/Lohistyka.pdf
5. Крикавський Є.В. Логістичні системи: Навч. посібник / Є.В. Крикавський, Н.В. Чернописька. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. – 264 с.
6. Марченко В.М., Шутюк В.В., Емцев В.І., Логістика: Практикум Навч.посіб. – Київ, КПІ, ім. Ігоря Сікорського, 2021- 188 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/42815/1/Logistyka_praktykum_Marченко.pdf
7. Москвітїна Т.Д. Торговельна логістика: Навч.посіб. – К.: Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2007. – 161с.
8. Сумець О. М. Логістика: теорія, ситуації, практичні завдання: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. М. Сумець. — Київ : Хай Тек Прес, 2011. — 343 с.

Інтернет-ресурси

9. Журнал "Дистрибуція и логістика". URL: <http://ukrlogistica.com.ua/>.
10. Журнал «Транспорт і логістика». URL: <http://translog.com.ua/>.
11. «Логістика. Практика управління». URL: <http://www.logist.org.ua/>.
12. «Логіст –Ваш гід в світі логістики». URL: <http://www.logist.com.ua/>.
13. «Український логістичний альянс». URL: <http://www.ula-online.org/index.php>.
14. Укрлогіст. URL: <http://www.ukrlogist.com/>.